

Teknologiateollisuuden asiantuntijapalaute LUMA-toimenpidesuunnitelman luonnokseen Otakantaa.fi-palvelussa 10.11.2022

<https://www.otakantaa.fi/fi/hankkeet/810/osallistuminen/1513/kysely/>

Yleiskommentit:

On hyvä, että toimenpiteissä on kirjattu selkeä tavoite luma-osaamisen nostamiseksi takaisin vuosituhannen alun huipputasolle. Toimenpidelistaa tulee edelleen tiivistää keskittyen toimenpiteisiin, jotka nimenomaan luma-strategian toimeenpanon seurauksena käynnistävät vaikuttavaa, mitattavissa olevaa muutosta parempaan luma-osaamisessa.

Tästä näkökulmasta listalta täytyisi poistaa tai konkretisoida sellaiset kohdat, joissa ei ole selkeää toimenpidettä tai vastuutahoa tai joilla ei ole suoraa linkkiä luma-osaamiseen (toimenpiteet 1, 3, 5, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 23, 26, 30).

Varsinaisia luma-strategian toimenpiteitä eivät myöskään voi olla muiden jo meneillään olevien strategioiden tai uudistusten toimeenpaneminen itsessään eivätkä jo olemassa olevat lait tai normit (6, 13, 20, 22, 23). Jos maininnat näihin halutaan kuitenkin säilyttää, sen voisi tehdä yhtenä kohtana: Huomioidaan luma-strategian tavoitteiden toteutuminen kaikissa olennaisissa koulutuksen kehittämisen hankkeissa, kuten esimerkiksi korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategian ja lukioiden laatustrategian toimeenpanoissa, uuden lukiolain myötä syventyvässä lukio-korkeakoulu-yhteistyössä ja oikeus oppia - hankkeessa.

Toimenpiteiden jäsentäminen luma-strategian tavoitteiden mukaisesti tekee kokonaisuudesta vaikeasti hahmotettavan. Lukijalle helpompi rakenne olisi esimerkiksi toimijoittain tai yleisesti tunnettujen teemojen kautta jäsennettynä.

Luma-osaaminen luo pohjan ja on tiiviissä yhteydessä myös teknologiseen osaamiseen. Tämän yhteyden olisi hyvä näkyä vahvemmin myös toimenpiteissä. Tämän vuoksi esitämme lisättäväksi kahta toimenpidettä:

- Arvioidaan tieto- ja viestintätekniiikan, ohjelmoinnin ja robotiikkaan liittyvän oppimisen taso nykyisen opetussuunnitelman mukaisessa opetuksessa. Selvitetään arvioinnin tulosten pohjalta tarve tietotekniikan oppiaineelle sekä luma-strategiasta erilliselle koulutuksen ja oppimisen digistrategialle. (Karvi, OPH)

- Laaditaan tieto- ja viestintätekniiikan laaja-alaiseen osaamiseen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle etenevä robotiikan opetuksen kumulatiivisesti etenevä kokonaisuus sekä kohdennetaan rahoitus suunnitelman mukainen robotiikan opetuksen pilottikokeiluun. (OPH, elinkeinoelämä)

Kommentit toimenpiteittäin:

- 1: Poistettavissa, ellei voida kirjata suuremmin resurssien priorisoimisesta luma-osaamiselle. Esimerkiksi: Priorisoidaan hankemuotoisen rahoituksen kohdentamisessa matemaattista osaamista.
- 2: Lisäkohdennukset erityisesti tekniikan ja ICT-alan korkeakoulutukseen ovat perusteltuja.
- 3: Toimenpide kirjattava konkreettisemmaksi ja mitattavaksi esimerkiksi sillä, että toimenpiteenä olisi tiedekeskusten rahoituksen tekeminen pitkäjänteisemmäksi ja keskusten volyymien selkeä huomioiminen rahoituksessa.
- 4: Tämän voisi kirjata niin päin, että varsinainen toimenpide, resurssien lisääminen, tulee selkeästi esille.
- 5: Poistettavissa. Ei vaikuttavaa toimenpidettä, ellei toimenpiteeksi kirjoiteta työelämäpalautteen painoarvon vahvistamista rahoituksessa.
- 6: Poistettavissa. Korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategian toimeenpano ei ole varsinaisesti luma-strategian toimeenpanoa.
- 8: Lisätään: Laaditaan mittarit tukemaan toimenpiteiden seurantaan ja lisäys, että luma-strategiaa ja toimenpiteitä tulee päivittää aina TKI-tiekarttaa päivitettäessä.
- 11 ja 12: Poistettavissa erillisinä, sisältyvät / yhdistettävissä toimenpiteeseen 10.
- 13: Poistetaan lukiolain maininta.
- 14: Poistettavissa. Sidosryhmät toimivat omien tavoitteidensa mukaisesti ilman eri mainintaa toimenpiteissä.
- 15: Poistettavissa. Ammatillisen koulutuksen uudistuksen arviointi on lähtökohtaisesti eri asia kuin luma-toimenpide. Karvi on jo tuottanut paljon tietoa uudistuksesta.
- 16: Poistettavissa tai konkretisoitava toimenpide, miten haluttua muutosta saadaan aikaan.
- 17: Poistettavissa tai konkretisoitava toimenpide, miten ehkäistään ja tuetaan.
- 20: Poistettavissa. Ei ole luma-strategian toimenpide vaan normaalia informaatio-ohjausta.
- 21: Poistettavissa tai selkeytettävä, miten toimenpide parantaa luma-osaamista.
- 22: Poistettavissa. Jos asia on jo laatustrategiassa mukana, ei se edellytä luma-strategian toimenpidettä ja jos se puuttuu strategiasta, ei sitä sinne luma-strategian toimenpiteenä enää voida lisätä.
- 23: Poistettavissa. Ei liity erityisesti luma-osaamiseen.

24: Lisätään kohtaan toiminnan ulkopuolinen arviointi.

26: Poistettavissa tai konkretisoitava toimenpide, miten kannustaminen tehdään.

30: Mainittava toimijat erikseen, jotta vastuu selkeä.

31: Poistettavissa, tai oltava selkeä vastuutaho ja konkretisoitava, mitä "kannusteiden toteuttaminen viestinnän keinoin" tarkoittaa.

(Kannanottaja: Teknologiateollisuus ry / Touko Apajalahti & Leena Pöntynen)